

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

FILOZOFICKÁ FAKULTA

KATEDRA HISTORIE

Archivnictví

BAKALÁŘSKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE

Severomoravský pivovar a sladovna, a. s. Šumperk

(1872) 1906 – 1958 (1985)

Inventární studie

Vedoucí práce PhDr. Karel Chobot

Olomouc 2011

Alexandra Conearic

Čestné prohlášení:

Prohlašuji, že jsem svou bakalářskou práci zpracovala samostatně a že jsem pracovala výhradně s literaturou uvedenou v připojeném seznamu.

V Olomouci dne 1. května 2011:

Poděkování:

Za pomoc při práci na mé bakalářské práci bych chtěla poděkovat Mgr. Mileně Kallerové a PhDr. Karlu Chobotovi, díky kterým jsem mohla svou práci úspěšně zpracovat.

Obsah:

Úvod	5
I. Historie původce archivního fondu	6
II. Vývoj a dějiny archivního fondu	11
III. Archivní charakteristika archivního fondu	11
IV. Stručný rozbor archivního fondu	17
V. Záznam o uspořádání archivního fondu	18
Seznam použité literatury a pramenů	19
Inventární seznam	20
Přílohy k některým inventárním číslům	37
Rejstřík osob	49
Rejstřík míst	51
Rejstřík objektů	54
Rejstřík věcný	57
Závěr	67
Anotace	68
Tiráž	70
Přílohy	71

Úvod:

Z různých nabídek na téma mé bakalářské práce, kterou bych potvrdila studiem získané teoretické znalosti o zpracovávání archivních fondů sestavením inventáře jednoho z nich, jsem se po pečlivém uvážení rozhodla pro zpracování jednoho z fondů olomoucké pobočky Zemského archivu Opava. Má volba padla konkrétně na fond Severomoravského pivovaru a sladovny v Šumperku a to nejen proto, že svým obsahem a rozsahem odpovídal podmínkám pro bakalářskou práci, ale svou roli sehrála i skutečnost, že z daného regionu pocházím a historie pivovaru se leckdy dotýkala i historie mé rodiny.

Materiály tohoto fondu sestávají z knih a spisů psaných přibližně stejným dílem v češtině jako v němčině. Přesto nebylo příliš obtížné se s obsahem jednotlivých písemností seznámit. Časovou náročnost zapříčinil spíše poměrně velký rozsah a fakt, že jsem se s inventarizací archivního fondu v praxi setkala poprvé.

Práce na tomto inventáři mi odkryla různé informace či vodítka k hlubšímu prozkoumání osudů lidí spjatých s pivovarem jak zaměstnaneckým poměrem, tak třeba i dlužním úpisem. Agenda vedená ke každému jednotlivci jasně mapuje ekonomické mezníky v životech těchto lidí, dává představu o jejich příjmech a podnikatelských ambicích. Je to součást dějin pivovaru, kterou žádná publikace neobsahuje. Vzhledem k úřední a neosobní povaze dokumentů se však do takové analýzy lze pouštět jen velmi těžko a rozhodně ne bez pomoci i jiných zdrojů informací.

Úvod

I. Historie původce archivního fondu

Počátky výroby piva

Ačkoliv se nedá s jistotou určit původní domovina tohoto nápoje, tradičně za ni bývá označována Mezopotámie někdy v 7. tisíciletí před naším letopočtem, někdy i Egypt. Svou roli sehrála náhoda a nedostatečně utěsněné nádoby na skladování obilí, kam zatekla voda a vyvolala proces kvašení.¹ Výsledný omamný produkt vzbudil nadšení pro další pokusy o jeho výrobu. Tehdy se ovšem ještě nedalo hovořit o pivu v takové podobě, jak ho známe dnes. Chmel jako součást technologie výroby piva ještě nebyl znám a pivo bez jeho přítomnosti nedosahovalo nijak výrazné hořkosti. Přesto se vyskytly pokusy o dodání hořkosti jiným dostupným způsobem, například sezamovým semínkem nebo pražením chleba, který potom kvasil spolu s obilím. Pivo se původně nefiltrovalo a zůstávalo kalné. Pro pití se tedy požívalo duté stéblo obilí.

V Evropě se výrobě a konzumaci tohoto nápoje věnovali především Germáni a Slované.² Však také samo slovo „pivo“ je slovanského původu a znamená všeobecně „obyčejný nápoj“. Jižní Evropu jeho obliba poněkud minula, zde se dávala přednost vínu. 19. století však představovalo pro víno hrozbu v podobě nebezpečného hmyzího škůdce a pivo jako jeho největší konkurent se stávalo ve světě čím dál oblíbenějším.³ Celkově bylo 19. století pro jeho výrobu a vývoj výrobních postupů velmi příznivé. Především díky nyní všeobecně rozšířené kvalitní filtraci piva a novodobé pasterizaci. Ale i po technické stránce docházelo k pokrokům v souvislosti s rozvojem průmyslu a zakládáním továren. Některé z nově založených pivovarů měly větší ambice než jen zásobovat místní malý trh a byly založeny přímo za účelem masové produkce a exportu do světa.⁴ Od tohoto trendu se však v poslední době opět upouští a konzumenti vyhledávají v čím dál

¹ Jandíková, Z.: Pivovar Hanušovice 1874 – 1999. Okresní vlastivědné muzeum Šumperk, Šumperk 1999, str. 5.

² Melzer, M.: Pivovar Holba Hanušovice 1874 – 2004. Vlastivědné muzeum v Šumperku, Šumperk 2004, str. 5.

³ Jackson, M.: Encyklopedie piva. Praha 1988, str. 7.

⁴ tamtéž

větší míře malé pivovary pro jejich kvalitu zaručenou nízkou produkcí a tím pádem i větší péčí o své pivo, stejně jako pro specifické výrobní technologie zaručující originální chuť nápoje.

Výroba piva na našem území

Přestože se pivo jistojistě vařilo a konzumovalo na našem území už dávno předtím, první písemná zmínka o něm pochází z 10. století v souvislosti s Břevnovským klášteřem a svatým Vojtěchem, který jeho výrobu klášteřu zakázal.⁵ O století později pak přichází první doklad o pěstování chmele v českých zemích v nadační listině knížete Břetislava pro kapitolu svatého Václava ve Staré Boleslavi. Za stejně důležitý se pak v této souvislosti považuje i rok 1088 a jiná nadační listina, tentokrát vydaná králem Vratislavem II. a udělující desátek z chmele k vaření piva vyšehradské kapitule.⁶

Výroba piva byla původně záležitostí jednotlivých domácností. Se zakládáním a rozvojem měst se z ní však stává středověké podnikání se vším, co k tomu patří. Tedy čím dál větším omezením pro jednotlivce v důsledku konkurenčního boje, snahou o získání ekonomických privilegií (např. právo várečné, mílové) a samozřejmě i rozvojem technologie. Přes to všechno nebyla tato obživa považována za řemeslo.⁷ Časem docházelo z ekonomických důvodů ke slučování jednotlivých měšťanů – právovárečníků (tedy těch, co měli právo vařit pivo) do větších pivovarnických celků. Někde vznikaly přímo i pivovary městské pod vedením městské rady. Ani šlechta nezůstala ve zřizování těchto zdrojů příjmů pozadu a jejich pivovary soutěžily s těmi městskými i klášterními.⁸

Ve výčtu historie českého pivovarnictví nelze opomenout jednu významnou osobnost konce 18. století. Je jí český sládek František Ondřej Poupě, který jako první zavedl přesné vážení a dávkování surovin a průběžné měření teploty stadií

⁵ Melzer, M.: Pivovar Holba Hanušovice 1874 – 2004. Vlastivědné muzeum v Šumperku, Šumperk 2004, str. 6.

⁶ Jandíková, Z.: Pivovar Hanušovice 1874 – 1999. Okresní vlastivědné muzeum Šumperk, Šumperk 1999, str. 5.

⁷ Melzer, M.: Pivovar Holba Hanušovice 1874 – 2004. Vlastivědné muzeum v Šumperku, Šumperk 2004, str. 6.

⁸ tamtéž

piva. Své zkušenosti a technologické inovace se rozhodl předat dál založením pivovarnické a sladovnické školy v Brně.⁹

Následující 19. století bylo pro rozvoj tohoto odvětví velmi významné z již výše zmíněných důvodů. Z pivovarnictví se stal průmysl. Vývoj strojírenství napomohl vylepšování výrobních zařízení a zjednodušení pracovních postupů. Právě v tomto období dochází k masivnímu zakládání nových, většinou malých soukromých pivovarů.

Předchůdci, založení a působení Severomoravského pivovaru a sladovny, a.s. Šumperk

S nápadem založit takový pivovar přišel na začátku 70. let 19. století v souvislosti s vybudováním železnice v této oblasti i Josef Müllschitzky, vstupující do tohoto projektu s kapitálem a zkušenostmi ze svého dosavadního působení sládky a nájemce žerotínského pivovaru v nedaleké Kopřivné.¹⁰ Finančně by sám na založení pivovaru v rozsahu, jaký si představoval, nestačil a přesvědčil ke spoluúčasti i ředitele tkalcovny v Hanušovicích, Karla Flandorffera, a majitele této tkalcovny, bratry Eduarda a Karla Oberleithnerovi, jako další investory.¹¹ V roce 1874 tak vznikla společnost *Brauerei von Müllschitzky & Comp. zu Hannsdorf-Halbseith*. Přes počáteční úspěch došlo v následujících několika málo letech k zásadním změnám ve vedení firmy.

Müllschitzky v roce 1879 zemřel a většinu získali bratři Oberleithnerové společně s novým významným investorem, dr. Karlem Chiari, což si 25. dubna 1882 vynutilo i změnu názvu společnosti na *Brauerei von Chiari & Comp. zu Hannsdorf-Halbseit*¹² Následující doba rozkvětu a expanze se podepsala i na likvidaci a skupování konkurenčních malých pivovarů v okolí.

⁹ Melzer, M.: Pivovar Holba Hanušovice 1874 – 2004. Vlastivědné muzeum v Šumperku, Šumperk 2004, str. 6.

¹⁰ ZAO-OL., Severomoravský pivovar a sladovna, a. s. Šumperk. inv.č. 14.

¹¹ Jandíková, Z.: Pivovar Hanušovice 1874 – 1999. Okresní vlastivědné muzeum Šumperk, Šumperk 1999, str. 12.

¹² ZAO-OL., Krajský soud Olomouc – firemní spisy: karton 49, sig. Sp. I 188.

Tato monopolizace vyústila v roce 1906 ve spojení hanušovického pivovaru s dosavadními významnými konkurenty, šumperskou *Ant. Wlach & Comp. in Mähr. Schönberg*¹³ a *Johrnsdorfer Bierbrauerei Dr. Ulrich & Co.* v Třemešku. Nově vzniklá akciová společnost *Nordmährische Brauerei und Malzfabrik, Aktiengesellschaft in M. Schönberg*¹⁴ s administrativní základnou v Šumperku, ovšem s také výsadním postavením provozovny v Hanušovicích. Šumperská výroba piva byla totiž o rok později zastavena a provoz se soustředil pouze na sladovnu a stáčírnu. Totéž následovalo i v Třemešku.

Likvidace a skupování konkurence pokračovalo i nadále a potkalo například pivovar v Žulové, v Javorníku a 1937 i největšího místního konkurenta, pivovar šternberský.¹⁵

Rozmach, modernizaci a výbornou pověst zdejšího piva v období meziválečném vystřídaly obtíže spojené s druhou světovou válkou jako nedostatek výrobních surovin, zabavování dopravních prostředků ve prospěch válečného hospodářství a nedostatku pracovních sil. Poslední ze zmíněných problémů byl z části kompenzován Čechy na nucených pracích¹⁶, kteří se mimo jiné zasloužili i o záchranu pivovaru před zničením na konci války.¹⁷

Produkce v tomto období výrazně poklesla a jakékoliv investice do pivovaru byly omezeny. Přesto firma nepřerušila výrobu a v roce 1945 na ni byla v souladu se zákonem¹⁸ uvalena ministerstvem výživy národní správa pod vedením Karla Brože, Ervína Maška a Karla Holomka jako národních správců, z nichž první jmenovaný o svou funkci o tři roky později přišel z důvodu nedůvěry vyslovené zaměstnanci.¹⁹ Mezi spravované pobočky závodu patřily provozovny, sklady nebo jiný nemovitý majetek firmy v Hanušovicích, Šumperku, Třemešku,

¹³ založeno 30. prosince 1873 Antonem Wlachem v Šumperku (ZAO-OL., Krajský soud Olomouc – firemní spisy: karton 5, sig. Jd II 155.)

¹⁴ ZAO-OL., Krajský soud Olomouc – firemní spisy: karton 248, sig. B I 5.

¹⁵ Melzer, M.: Pivovar Holba Hanušovice 1874 – 2004. Vlastivědné muzeum v Šumperku, Šumperk 2004, str. 10.

¹⁶ ZAO-OL., Severomoravský pivovar a sladovna, a. s. Šumperk. inv.č. 113.

¹⁷ ZAO-OL., Severomoravský pivovar a sladovna, a. s. Šumperk. inv.č. 14.

¹⁸ podle § 3 dekretu prezidenta republiky ze dne 19. května 1945 č. 5 Sb. (ZAO-OL., Krajský soud Olomouc – firemní spisy: karton 248, sig. B I 5.)

¹⁹ ZAO-OL., Krajský soud Olomouc – firemní spisy: karton 248, sig. B I 5.

Šternberku, Jeseníku, Žulové, Javorníku, Krnově, Zlatých Horách, Rokytnici, Rýmařově, Králíkách, Zábřehu, Mohelnici, Uničově a Městě Libavé.²⁰

Pivovar po znárodnění

V souvislosti s politickou situací a změnami v Československé republice došlo v roce 1948 ke znárodnění Severomoravského pivovaru a sladovny. Na krátkou dobu byl vyhláškou ministerstva výživy č. 1133 ze dne 30. října 1947 vytvořen samostatný *Hanušovický pivovar, národní podnik, Hanušovice*²¹, aby byl ještě téhož roku začleněn do nově vzniklých *Severomoravských pivovarů, národní podnik, Litovel*.²²

Začleňování však ještě nebylo u konce. 1. ledna 1949²³ se Severomoravské pivovary staly součástí většího celku, *Hanáckých pivovarů, národní podnik, Přerov*. O čtyři roky později se však vrací opačná tendence a Hanácké pivovary se opět rozpustily do menších subjektů. Vznikají tedy opět *Severomoravské pivovary, národní podnik, Litovel* a 1. září se 1955 situace zopakovala, tedy Severomoravské pivovary se opět sloučily s dalšími dvěma do *Hanáckých pivovarů, národní podnik, Přerov*.²⁴

Až dosud však stále figuroval v obchodním rejstříku Severomoravský pivovar a sladovna, a.s. Šumperk. Firma byla vymazána teprve 21. února 1958.²⁵

K významnějším změnám došlo až v roce 1960, tedy v době správné reorganizace celé republiky. 1. června tohoto roku se pivovar začlenil do *Severomoravských pivovarů, národní podnik, Přerov* a s nově získanou stabilitou nastaly i příznivější časy v oblasti investic a rozvoje. Byla zavedena cisternová

²⁰ ZAO-Ol., Severomoravský pivovar a sladovna, a. s. Šumperk. inv.č. 22.

²¹ ZAO-Ol., Severomoravský pivovar a sladovna, a. s. Šumperk. inv.č. 80.

²² Jandíková, Z.: Pivovar Hanušovice 1874 – 1999. Okresní vlastivědné muzeum Šumperk, Šumperk 1999, str. 18.

²³ na základě vyhlášky min. výživy č. 320 ze dne 27.1.1949 se zpětnou účinností (ZAO-Ol., Severomoravský pivovar a sladovna, a. s. Šumperk. inv.č. 80.)

²⁴ Jandíková, Z.: Pivovar Hanušovice 1874 – 1999. Okresní vlastivědné muzeum Šumperk, Šumperk 1999, str. 18.

²⁵ ZAO-Ol., Krajský soud Olomouc – firemní spisy: karton 248, sig. B I 5.

přeprava piva, dřevěné přepravní sudy nahradily sudy hliníkové, stáčírny byly osazeny výkonnějšími stáčecími kolonami, jako technologická novinka se zavedl uzavřený cyklus chlazení mladiny a křemelinová filtrace piva.²⁶ Staré a neefektivní pobočky, které o svou prvotní funkci výroby piva přišly a dlouhá léta sloužily jen jako sklady, byly postupně rušeny, protože se v čím dál větší míře sudové i lahvové pivo rozváželo přímo.²⁷ K hospodářskému úspěchu pivovaru přispěla také přísná rajonizace trhu, tedy přidělení území, které měl podnik svou produkcí zásobovat.²⁸

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Roku 1968 fond zběžně uspořádala podniková archivářka Severomoravských pivovarů, národní podnik, Přerov, paní Prikrylová a později v roce 1991 doplnila podniková archivářka Moravskoslezských pivovarů, Přerov, a.s., paní Skácelová. Toto doplnění se týkalo přidání dalších archiválií a orientačního inventárního seznamu. V roce 1995 byl fond převzat z podnikového archivu zmíněných Moravskoslezských pivovarů, a.s. Přerov a jako nezpracovaný předán 19. 12. 1995 olomoucké pobočce Zemského archivu v Opavě pod přírůstkovým číslem 66/95.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Materiály z fondu Severomoravského pivovaru se dochovaly v neucelené podobě, často jen ve formě vzájemně nesouvisejících složek, v horším případě i celého kartonu různých jednotlivých listů souhrnně označených jako

²⁶ ZAO-OL., Severomoravský pivovar a sladovna, a. s. Šumperk. inv.č. 14.

²⁷ tamtéž

²⁸ Melzer, M.: Pivovar Holba Hanušovice 1874 – 2004. Vlastivědné muzeum v Šumperku, Šumperk 2004, str. 14.

korrespondence, ač často tomuto označení svým obsahem neodpovídaly. Pro absenci registraturních pomůcek nebylo možno obnovit registraturní pořádek původce, přesto byl v některých případech učiněn alespoň pokus o jeho obnovení jako například u složek dlužníků a věřitelů v kategorii vedení a správy na základě zbytků signatur jednotlivých dokumentů. Celkově byl ovšem pro uspořádání fondu využito metodického návodu Zásady pro zpracování archiválií vzniklých z činnosti socialistických hospodářských organizací²⁹, především se však vycházelo z obecných pravidel pro pořádání fondů v Archivní příručce³⁰ vydané Archivní správou ministerstva vnitra roku 1965.

Vzhledem k tomu, že fond prozatím neměl žádnou zkratku, byla mu přidělena nová pod označením SmPS Šumperk.

Základním modelem pro rozdělení archiválií mi bylo následující schéma:

Struktura inventárního seznamu:

A. Spisy

I. Aktový materiál

1. Vedení a správa
2. Majetek
 - a. Majetek před znárodněním
 - b. Majetek národní správy
 - c. Majetek národního podniku
 - d. Vodní právo
 - e. Pobočka Jeseník
 - f. Pobočka Šternberk

²⁹ Zásady pro zpracování archiválií vzniklých z činnosti socialistických hospodářských organizací. Archivní správa MV, Praha 1979.

³⁰ Archivní příručka. Archivní správa MV, Praha 1965.

3. Plánování
4. Výroba
 - a. Vlastní výroba
 - b. Stavební dokumentace
5. Obchod
6. Zaměstnanci
7. Daně

B. Účetní materiál

- I. Účetní knihy
- II. Účetní spisy

C. Mapy a plány

Fond byl rozdělen na evidenční a inventární jednotky, přičemž evidenční jednotkou označujeme například jeden karton, zatímco inventární jednotka odpovídá jednomu spisu nebo souboru spisů tematicky souvisejících. Inventární jednotky jsou pak řazeny věcně a posléze chronologicky, v některých případech je jejich obsah řazen ještě abecedně. Vzhledem k větším rozměrům některých spisů bylo třeba jejich umístění do kartonů nahradit fascikly. Toto opatření se týká celkem sedmi položek uložených do čtyř fasciklů.

Byla provedena poměrně rozsáhlá vnitřní skartace čítající 0,7 bm z původního rozsahu 2,2 bm archiválií. Bylo ovšem také zapotřebí nového uspořádání písemností do kartonů a tak se současný rozsah zpracovaného inventarizovaného materiálu zastavil na 1,9 bm. Skartace se týkala především opakujících se kopií dokumentů, prázdných listů a lístků s dílčími výpočty nebo poznámkami, obalů, obálek a složek na dokumenty a v neposlední řadě i několika ročníků mzdových listů svázaných do knih, z nichž byly ve fondu ponechány vždy jen nejstarší a nejmladší jako vzorek.

Kromě skartace přišel fond i o zajímavou sbírku 53 skleněných negativů fotografií Akciového pivovaru v Přerově z počátku třicátých let, konkrétně nejspíš

z roku 1930, což jsem odvodila z nápisu na jenom z nich, oslavující kampaň výstavu piva tohoto pivovaru za období 1929-1930. Tuto položku bylo třeba z fondu vyloučit a převést do fondu Prvního moravského akciového pivovaru a sladovny Přerov (č. NAD 1891), protože se Severomoravským pivovarem a sladovnou a.s. Šumperk nespojují.

Po fyzické stránce lze stav písemností označit za dobrý a odpovídající stáří fondu. Jen na několika málo výjimkách pozorujeme jednotlivá menší poškození způsobená vlhkostí, korozi kovových součástí dokumentů nebo natržením.

Archiválie jsou psány přibližně ve stejném rozsahu česky a německy, v případě soudních rozhodnutí i dvojjazyčně najednou.

Nejstarší dochovanou písemností fondu je účetní deník z roku 1872, obsahující záznamy o dodavatelích, odběratelích nebo stavebních účtech. Nejde však o jedinou archiválii datovanou před rokem 1900.

Spisy první skupiny dochovaného aktového materiálu, tedy oddílu vedení a správy, nemapují sice vznik podniku od samého počátku a důležité dokumenty o založení jak hanušovického, tak šumperského, jesenického či šternberského pivovaru nebo jakékoliv jiné součásti pozdějšího Severomoravského pivovaru zkrátka chybí. Zato obsahuje tato skupina písemností například podklady pro schválení a zřízení stáčíren v různých pobočkách na severní Moravě, stanovy pivovaru v Hanušovicích ze čtyřicátých let, seznam zahraničních akcionářů nebo závaznou smlouvu z roku 1952. Obrovskou část této skupiny tvoří složky jednotlivých dlužníků a věřitelů pivovaru, které byly seřazeny abecedně a jejich seznam je uveden na závěr inventárního seznamu jako příloha ke konkrétnímu inventárnímu číslu. Jde především o dlužní úpisy, nájemní smlouvy, exekuční řízení a případné majetkové vypořádání v padesátých letech. Jedním z nejzajímavějších dokumentů je pak spis s proslovem k výročí 100 let od založení hanušovického pivovaru a to proto, že se jedná o výborný pramen k dějinám pivovaru.

Aktový materiál skupiny majetku bylo třeba rozdělit, a to jak chronologicky na období před Národní správou, období Národní správy a období Národního podniku, tak i částečně územně a věcně. K myšlence územní diferenciaci na

Jeseník a Šternberk mě vedlo uspořádání původce, který pro tyto dvě pobočky udržoval oddělené složky. Nejspíš proto, že šlo o pobočky významné rozsahem, produkcí i územním situováním.

V případě Jeseníku se jedná o dokumenty o exekuci a dražbě bývalého pivovaru Tempus a jeho odkoupení Severomoravským pivovarem, včetně výčtu takto nabytých pozemků a nemovitostí roku 1935. Součástí tohoto oddílu tvořila původně i složka několika plánů tohoto pivovaru, ovšem tu jsem se rozhodla umístit do poslední samostatné skupiny map a plánů, protože i přes jednoznačnou souvislost s pivovarem v Jeseníku nešlo o součást jakýchkoliv jiných spisů v oddílu původního umístění.

Šternberská pobočka je na tom obdobně. Zde se jednalo o původní pivovar Adolfa Kubelky, ovšem podle dostupných údajů zde nedošlo k takovým problémům, aby musela být nařízena exekuce. Záznamy hovoří o prostém skoupení pivovaru větším konkurentem, přičemž ještě v kampani 1901-1902 dosahoval Šternberk většího výstavu piva než pivovar hanušovický.³¹ Následuje opět velmi podrobný výčet pozemků a jejich rozdělení mezi majitele. Tyto dokumenty se nejspíš dochovaly, když se později jejich pomocí řešil problém s konfiskací, protože nikdo neměl zpočátku v majetkové otázce Kubelkových jasno kvůli záměně jména Adolfa Kubelky s jeho otcem. Konečným řešením tohoto problému se zabývají písemnosti zařazené v oddílu období Národní správy. Jsou zde zařazeny proto, že otázka Kubelkových je pouze malou nicméně nedílnou součástí spisu o konečné delimitaci majetku Severomoravského pivovaru. U Šternberské pobočky nelze vynechat ani zmínku o složce detailně ilustrující rekonstrukci zkonfiskované bytové jednotky a korespondenci popisující snahu pivovaru o získání geometrických plánů šternberské pobočky pro účely afilace.

Je třeba ještě zmínit poslední zvláštní majetkovou skupinu, a tou jsou archiválie týkající se vodního práva pivovaru. Vyniká obzvláště tím, že v nich lze najít jedny z nejstarších dokumentů fondu. Jsou to opisy písemností z konce 19. století vztahující se ke zřízení potrubí pro zavodnění rybníka šumperského pivovaru Antona Wlacha z městských lázní. Oddíl ovšem zahrnuje i výmaz

³¹ Melzer, M.: Pivovar Holba Hanušovice 1874 – 2004. Vlastivědné muzeum v Šumperku, Šumperk 2004, str. 10.

vodních práv nebo převod výše zmíněného rybníka na Místní národní výbor v Šumperku.

Třetí skupina aktového materiálu (plánování) nám dává přehled o plánování a statistikách Severomoravského pivovaru hlavně v padesátých, částečně ale i v sedmdesátých a osmdesátých letech.

Poměrně bohatě je zastoupen i oddíl výroby. Nikde nenajdeme konkrétní výrobní postupy, ovšem díky mnoha protokolům z revizí se lze něco dozvědět alespoň o dodržování technologií, efektivnosti výroby, spotřebě surovin nebo rozboru vody a jejím čištění. Speciálně bych jmenovala i složku s detailní dokumentací k havárii nafty v Hanušovicích včetně plánů a fotografií z roku 1978.

Ze skupiny výrobního aktového materiálu však bylo třeba nakonec vyčlenit stavební dokumentaci a s ní i všechny návrhy na rekonstrukce, statické posudky a stavební studie.

Naprosto minimálně jsou ve fondu zastoupeny spisy obchodní a jde o aktový materiál vztahující se k obchodu jen nepřímo. Konkrétně je to stížnost na kvalitu piva z jednoty v Rýmařově a písemnosti vztahující se k dopravě piva.

Naproti tomu skupina spisů o zaměstnancích oplývá řadou zajímavých pramenů, jako jsou německé pracovní knížky, pověřovací listy, popisy práce na jednotlivých pracovištích a především osobní dotazníky. Pro lepší orientaci v těchto zdrojích informací jsem zvolila abecední vnitřní řazení některých složek (viz přílohy na konci inventáře). Součástí toho aktového materiálu je také několik mzdových účtů, a to přesto, že jsou mzdové listy svázány do knih. S ohledem na to, že jde v podstatě o akta, jsem je z původní kategorie knih vyjmula, a připojila k zaměstnaneckým spisům. Šlo o poměrně zbytečně velký počet tohoto materiálu, rozhodla jsem se proto ponechat jen vzorky z počátku a konce určitých období (1928 - 1939, 1939 – 1944 a 1949 – 1956) pro ilustraci a zbytek skartovat. Vzhledem k jejich větším rozměrům jsem využila již zmíněných fasciclů.

Poslední skupinou čistě aktového materiálu jdou daně a spisy s nimi související. V případě fondu Severomoravského pivovaru jsou to písemnosti k dani z obratu za léta 1934 až 1944 a jeden spis k dani činžovní z roku 1950.

Následuje materiál účetní povahy, a to jak knihy, tak akta. Právě účetní knihy se svým rozsahem postaraly o fakt, že je účetnictví v celém fondu nejvíc

zastoupeno. Nachází se mezi nimi i již zmiňovaná nejstarší archiválie. Kromě ní pak i různé záznamy o příjmech, dlužnících, nedobytných pohledávkách, bilanci a účtu surovin, především ječmene nebo šrotu.

Účetní spisy pak se svými uzávěrkami, bilanci, rozpočty a podpůrným fondem tento písemný materiál uzavírá.

Zůstává nám už jen kategorie map a plánů obsahující 17 kusů plánů pozemků a stavebních plánů pivovaru Tempus v Jeseníku. Tyto plány jsem díky jejich malým rozměrům a skladnosti mohla uložit do kartonu č. 11 za poslední účetní spisy.

Celkovou dataci fondu jsem z původního období na evidenční kartě NAD (1906 – 1947) musela trochu pozměnit s ohledem na existenci firmy Severomoravský pivovar a sladovna, a.s. Šumperk až do roku 1958. Její výmaz z obchodního rejstříku byl proveden 21. února zmíněného roku.³² Přesto však můžeme ve fondu najít i materiál starší a mladší vztahující se ke zkoumané firmě. Nejstarším takovým je účetní kniha z roku 1872, nejmladším pak spis o stavu a záměrech na úseku životního prostředí pivovaru Hanušovice z roku 1985.

Názvy měst a obcí jsem, pokud bylo třeba, přeložila do současné podoby namísto původního německého znění. Výjimkou jsou pouze jména obcí tvořící součást názvu nějaké firmy nebo právnické osoby (např. Brauerei Wiesenberg nebo Maschinenbau, G.m.b.H. Zwittau), jejichž český název je pro lepší orientaci badatele uveden v registru v závorce.

Fond Severomoravského pivovaru tvoří 45 evidenčních jednotek (11 kartonů, 4 fascikly, 17 knih a 13 kusů samostatných plánů) a 187 inventárních jednotek.

Inventář jsem pro přehlednost a snazší orientaci doplnila rejstříky (osob, míst, objektů a věcný rejstřík).

IV. Stručný rozbor archivního fondu

³² ZAO-OL., Krajský soud Olomouc – firemní spisy: karton 248, sig. B I 5.

Písemnosti Severomoravského pivovaru a sladovny v Šumperku se dochovaly v relativně omezené podobě. Většinu tohoto fondu tvoří účetní knihy a celkově účetní materiál spolu se spisy souvisejícími s vedením a správou jako například abecedně řazené složky dlužníků a věřitelů pivovaru nebo texty k proslovům na oslavu výročí 100 let od založení pivovaru v Hanušovicích.

Neméně významnou skupinu pak tvoří materiál majetkoprávní povahy ať už z období před rokem 1945, tak z doby poválečné, zahrnující například výpisy z pozemkových knih, inventární seznamy movitého majetku nebo dokumenty vztahující se k vodnímu právu pivovaru. Za povšimnutí stojí i majetková podskupina územně omezená na město Jeseník a na město Šternberk, kde došlo během konfiskací k malé záměně jména bývalého majitele zdejšího pivovaru za jeho otce a následným majetkovým nesrovnalostem.

Výše zmiňovaná skupina výrobních dokumentů sestává z velké části ze zápisů z dlouhé řady kontrol a revizí nebo stavební dokumentace.

Zaujme pravděpodobně i skupina vztahující se k zaměstnancům, kde lze najít osobní dotazníky a mzdy pracovníků i úředníků pivovaru, stejně jako několik desítek německých pracovních knížek.

Kromě těchto materiálů a dosud nejmenovaných písemností z oblasti plánování, obchodu a daní nám zůstává ještě poslední rovněž velmi zajímavá kategorie, kde se objevují stavební a pozemkové plány bývalého pivovaru Tempus v Jeseníku.

V. Záznam o uspořádání archivního fondu

Fond společnosti Severomoravský pivovar a sladovna, a.s. Šumperk v olomoucké pobočce Zemského archivu Opava jako svou bakalářskou práci uspořádala dne 1. 5. 2011 Alexandra Conearic, studentka oboru archivnictví na Univerzitě Palackého v Olomouci.

Seznam použité literatury a pramenů

Seznam pramenů

Zemský archiv v Opavě, pobočka Olomouc (dále jen ZAO-OL), Krajský soud Olomouc – firemní spisy: karton 49, sig. Sp I 188.

ZAO-OL., Krajský soud Olomouc – firemní spisy: karton 5, sig. Jd II 155.

ZAO-OL., Krajský soud Olomouc – firemní spisy: karton 70, sig. Sp III 104.

ZAO-OL., Krajský soud Olomouc – firemní spisy: karton 248, sig. B I 5.

ZAO-OL., Severomoravský pivovar a sladovna, a.s. Šumperk.

Seznam literatury

Archivní příručka. Archivní správa MV, Praha 1965.

Zásady pro zpracování archiválií vzniklých z činnosti socialistických hospodářských organizací. Archivní správa MV, Praha 1979.

Jandíková, Z.: Pivovar Hanušovice 1874 – 1999. Okresní vlastivědné muzeum Šumperk, Šumperk 1999.

Melzer, M.: Pivovar Holba Hanušovice 1874 – 2004. Vlastivědné muzeum v Šumperku, Šumperk 2004.

Basařová, G. – Hlaváček, I.: České pivo. Pacov 1999.

Jackson, M.: Encyklopedie piva. Praha 1988.

100 let hanušovického pivovaru 1874 – 1974. Severomoravské pivovary, n. p. Přerov, Hanušovice 1974.

Turek, A. a kolektiv: Místopisný rejstřík obcí českého Slezska a severní Moravy. Zemský archiv v Opavě, Opava 2004.

Turek, A. – Görner, J.: Vývoj správy státních lesů a statků po roce 1918. 2. část: 1948 – 1960. Sborník archivních prací, č. 2, roč. XV, Praha 1965.

Inventární seznam

A. SPISY

I. Aktový materiál

1. Vedení a správa

1	Dlužníci a věřitelé pivovaru, mj. dlužní úpisy, exekuční řízení, splácení dluhů; seznam viz příloha, řazeno abecedně, písm. A - H	1906 – 1959	1
1	Totéž, písm. J – Se	1906 – 1959	2
1	Totéž, písm. Sch – Z	1906 – 1959	3
2	Schválení strojní stáčírny piva v Albrechticích s plánkem (2 ks)	1911 – 1936	3
3	Zřízení stáčírny a skladu ve Zlatých Horách, mj. stavební povolení s plány (3 ks)	1929 – 1933	3
4	Výroční zprávy obchodních partnerů (47 ks)	1938 - 1941	4
5	Zřízení pobočky pivovaru v Novém Jičíně pod vedením Lea Anderly	1938 – 1943	4
6	Stanovy pivovaru Hanušovice	[1944]	4
7	Zahraniční účast na podniku, akcionáři	1948	4
8	Změna názvu podniku z původního Severomoravské pivovary, národní správa (Jeseník a Rýmařov) na Severomoravské pivovary, národní	1948	4

Inv.č.	Obsah	Čas. rozsah	Karton
	podnik, Litovel, pivovar Hanušovice		
9	Seznam obchodních knih vedených od roku 1945 do 1949	1949	4
10	Závodní smlouva pivovaru Hanušovice	1952	4
11	Pronájem skladu piva v Šumperku	1957 - 1959	4
12	Požární řád pro oddělení sladovny národního podniku Hanácké pivovary, závodu Přerov	[1959]	Fasc. 1
13	Požární řád pro oddělení stolárny a bednárný národního podniku Hanácké pivovary, závodu Přerov	[1959]	Fasc. 1
14	100 let pivovaru Hanušovice, mj. historie pivovaru, ocenění pracovníků, socialistický závazek	1974	4

2. Majetek

a. Majetek před znárodněním

15	Brauerei Wiesenberg (Loučná nad Desnou), mj. nájemní smlouva s přílohami (Ulrich - Kleinovi)	1893 - 1944	4
16	Koncese v Plechách, koncesionáři: Kubitschek, Berka, Riediger, Andreas, Peschel, Pilař	1907 - 1948	4
17	Pozemnostní archy, výpisy z pozemkové knihy, dodatkový výměr o rozsahu nemovitého majetku	1931 - 1961	4
18	Nájemní smlouvy Moravsko-ostrovského pivovaru o prostory v Novém Jičíně	1935	4

Inv.č.	Obsah	Čas. rozsah	Karton
19	Sklad piva Šumperk (rozdělení a výměra plochy objektu) s plánem (1 ks)	[1944]	4
20	Nájemní smlouva na sklepní prostory (Bruntál)	1944	4
21	Nájemní smlouva s firmou Maschinenbau, G.m.b.H. Zwittau (Svitavy) s plány (3 ks)	1944	4
22	Seznam inventáře k 31. 3. 1945 všech poboček	1945	4

b. Majetek národní správy

23	Seznam konfiskovaného majetku (nemovitý se soupisem zařízení a inventáře) 1945	1945	5
24	Konfiskační výměr	1945 - 1950	5
25	Žádosti o konfiskovaný nepřátelský majetek	1946	5
26	Konfiskace a začlenění do národního pivovarnického průmyslu	1946 - 1952	5
27	Koncese Moravská Třebová, převod	1947	5
28	Konfiskace a přiděl pozemků, Jeseník, Rýmařov a Žulová	1948 - 1953	5
29	Předpis úhrad za přidělené pozemky	1948	5
30	Příděl zkonfiskovaných domů, Hanušovice a Šumperk	1948 - 1949	5
31	Definitivní stanovení majetkové podstaty pivovaru Hanušovice	1948 - 1950	5
32	Soupis majetku vč. pohledávek a dluhů s bilančními přílohami	1948 - 1949	5

Inv.č.	Obsah	Čas. rozsah	Karton
33	Afilace Severomoravského pivovaru a sladovny Šumperk s požadavkem na geometrické plány	1949	5
34	Návrh na konečnou delimitaci majetku vč. řešení nesrovnalostí s nemovitým majetkem ve Šternberku	1949	5
35	Nezaplacené závazky vůči Fondu národní obnovy a Národnímu pozemkovému fondu, nevyplacená dividenda za rok 1943/44	1949 - 1950	5

c. Majetek národního podniku

36	Převod realit na bytový fond, Šumperk	1951 -1952	5
37	Předání lesů vč. zaměření Správě lesního hospodářství Ruda nad Moravou s plánkem (2 ks)	1952 - 1954	5
38	Odstup lesních parcel pivovaru Hanušovice Lesnímu závodu Hanušovice	1955 - 1963	5
39	Převod louky, Šumperk	1958 - 1959	5
40	Převod nepotřebných pastvin na státní statek Hanušovice	1961	5
41	Stroje a zařízení, škody a opravy	1974 - 1983	5
42	Zápis o inventuře rozpracovaného piva, Hanušovice a Šumperk	1974 - 1985	5
43	Převod pozemků pro zahrádkáře v Hanušovicích	1975 - 1976	5
44	Přehled spotřebovaného uhlí za rok 1976	1976	5
45	Koupě rodinného domu č. 285 v Hanušovicích od	1978	5

Inv.č.	Obsah	Čas. rozsah	Karton
	manželů Krčových		
d. Vodní právo			
46	Zřízení potrubí k zavodnění rybníka Antona Wlacha z městských lázní v Šumperku	1894 - 1920	5
47	Vodní práva, jednání se státními drahami o zásobování z pivovarského rybníka a s ČSAD o zřízení kanalizace a požární nádrže	1948 - 1956	5
48	Výmaz zaniklých vodních práv v evidenci rybníků	1949 - 1950	5
49	Evidence rybníků, urgency a žádosti o vypracování plánů a elaborátu pro Šumperk a Hanušovice	1949 - 1953	5
50	Převod rybníka v Šumperku na místní národní výbor Šumperk	1957 - 1958	5

e. Pobočka Jeseník

51	Bývalý pivovar Tempus, exekuce, dražba, kolaudace skladu, opětovné povolení provozu	1919 - 1956	5
52	Pozemky a nemovitosti, stavební povolení	1931 - 1940	5
53	Dohoda o štolování a nájmu velkokuchyně	1940 - 1945	5
54	Dohoda o převzetí budov a zařízení ze stáčírny v Jeseníku	1973	5

f. Pobočka Šternberk

Inv.č.	Obsah	Čas. rozsah	Karton
55	Šternberský pivovar Adolfa Kubelky, smlouvy se Severomoravským pivovarem a sladovnou Šumperk, mj. kupní smlouva	1920 - 1941	6
56	Pozemky a nemovitosti ve Šternberku, majetek Kubelkových s plánkem (1 ks)	1926 - 1949	6
57	Rekonstrukce bytové jednotky vč. plánů (1 složka), bývalý sklad Severomoravského pivovaru a sladovny Šumperk ve Šternberku	1948 - 1951	6
58	Geometrické plány pivovaru ve Šternberku pro účely afilace Severomoravského pivovaru a sladovny Šumperk, jednání o jejich vypracování s plány (4 ks)	1949	6

3. Plánování

59	Investiční plán na rok 1949 vč. seznamu investic z let 1947 a 1948	[1949]	6
60	Finanční plán na rok 1949	1949	6
61	Prováděcí plán na rok 1950	1949	6
62	Plán výstavu piva na rok 1951 s diagramem, přehled výstavu oproti plánu za období 1947 – 1951	1950	6
63	Kontrola plnění plánu za rok 1950	1951	6
64	Prováděcí plán na rok 1951	1951	6
65	Prováděcí plán na rok 1952	1951	6

Inv.č.	Obsah	Čas. rozsah	Karton
66	Plán výstavu piva na rok 1955	[1954/1955]	6
67	Plán výroby pro roky 1955, 1956, 1957, 1958	1955 - 1957	6
68	Plán výroby a prodeje na rok 1959	[1958]	6
69	Plán péče o jakost pro rok 1973	1973 - 1974	6
70	Současný stav a záměry na úseku životního prostředí v pivovaru Hanušovice	1985	6

4. Výroba

a. Vlastní výroba

71	Popis pivovaru a sladovny Hanušovice, revize	1945	6
72	Důvěrná zpráva ministerstva výživy, revize	1946	6
73	Zvláštní revizní zpráva	1947	6
74	Ukazatelé hospodárnosti výroby	1948	6
75	Přepočet hrubé výroby za období 1948 – 1952	1948 - 1952	6
76	Revize v pivovaře 1949	1949	6
77	Revizní zpráva a technická a biologická kontrola	1949	6
78	Spotřeba surovin	1949 - 1951	6
79	Směrná čísla výroby	1949	6
80	Důkladná revize podniku Hanušovice	1950	6
81	Revize v pivovaře, finančně-hospodářská kontrola 1950/51	1950 - 1951	6

Inv.č.	Obsah	Čas. rozsah	Karton
82	Prověrka efektivnosti výroby	1957	6
83	Investiční úkol na čištění odpadních vod s plánkem (1 ks)	1964	6
84	Zápisy o šetření v pivovare v Hanušovicích	1973 - 1983	6
85	Přehled kapacit ležákového sklepa pivovaru Hanušovice 1973 – 1974	1973	6
86	Havárie nafty – Hanušovice s nákresy (5 ks a vysvětlivky), fotodokumentací a plánky (7 ks)	1977 - 1978	7
87	Jednání o prověrce hospodaření s vodou ke snížení spotřeby vody	1978	7
88	Dílčí zprávy o výsledcích vnitropodnikové revize hospodaření	1978 - 1985	7
89	Pivovar Přerov, měření množství odpadních vod s plánkem (3 ks)	1979	7
90	Návrh na trvalé zastavení výroby sladu v Hanušovicích	1979	7
91	Pivovar Vsetín, měření množství odpadních vod s plánkem (3 ks)	1979	7
92	Projednání rozboru hospodaření pivovaru Hanušovice za rok 1979	1980	7
93	Rozpis spotřeby surovin na rok 1980	1980	7
94	Modelové zkoušky biologického čištění odpadních vod	1980	7
95	Kontrola dodržování technologie	1980 - 1985	7
96	Biologická laboratorní šetření	1980 - 1985	7

Inv.č.	Obsah	Čas. rozsah	Karton
--------	-------	-------------	--------

b. Stavební dokumentace

97	Schválení benzínového čerpadla ve skladu piva v Šumperku s plány (3 ks)	1927 - 1950	8
98	Návrh na zřízení závodní kuchyně, Třemešek	1948	8
99	Statické posudky skladovacích prostor pivovaru v Hanušovicích	1960	8
100	Návrh na výstavbu stáčírny v Hanušovicích	1973 - 1977	8
101	Stáčírna Šumperk, plán rekonstrukce, oprava stropu, instalace myčky, výhled oprav	1973 - 1985	8
102	Spilka pivovaru Hanušovice, rekonstrukce	1973 - 1981	8
103	Studie rekonstrukce pivovaru Hanušovice	1977 - 1983	8

5. Obchod

104	Stížnost na kvalitu piva, Jednota, spotřební družstvo v Rýmařově	1981	8
105	Příčiny zdražení vykládky vagonů, stav přepravních sudů, realizace dopravy sladu	1984	8

6. Zaměstnanci

106	Výplatní seznamy úředníků (svázáno do knihy)	1909 - 1917	8
107	Seznam úředníků a jejich platy (svázáno do knihy)	1918 - 1920	8

Inv.č.	Obsah	Čas. rozsah	Karton
108	Mzdové listy (svázáno do knihy)	1928 - 1929	Fasc. 2
109	Mzdové listy (svázáno do knihy)	1939	Fasc. 2
110	Mzdové listy (svázáno do knihy)	1939 - 1940	Fasc. 3
111	Mzdové listy (svázáno do knihy)	1943 - 1944	Fasc. 3
112	Mzdové tabulky	1939	8
113	Pracovní knížky (38 ks), seznam viz příloha, řazeno abecedně	1939	8
114	Provozní řád	1942	8
115	Mzdové tabulky	1947	9
116	Platové zařazení zaměstnanců	1948	9
117	Zaměstnanci, osobní dotazníky, seznam viz příloha, řazeno abecedně	[1949]	9
118	Organizační schéma a jednotlivé popisy práce	[1949]	9
119	Vedoucí pracovníci a jejich platy	1949	9
120	Mzdy a platy	1949	9
121	Návrh na jmenování, pověřovací listy, plná moc pro Ervína Maška	1949	9
122	Mzdový účet (svázáno do knihy)	1949 - 1950	9
123	Mzdový účet (svázáno do knihy)	1956	Fasc.4
124	Plnění rozpočtu mezd	1950	9
125	Dotazníky k žádosti o úpravu platů vedoucích zaměstnanců, seznam viz příloha, řazeno abecedně	1950	9

Inv.č.	Obsah	Čas. rozsah	Karton
126	Platy úředníků, seznam viz příloha, řazeno abecedně	1951	9
127	Seznam zaměstnanců	1956	9

7. Daně

128	Daň z obratu za rok 1934	1934	9
129	Daň z obratu za rok 1935	1935	9
130	Daň z obratu za rok 1936	1936	9
131	Daň z obratu za rok 1937	1937	9
132	Daň z obratu za rok 1938	1938	9
133	Daň z obratu za rok 1939	1939	9
134	Daň z obratu za rok 1940	1940	9
135	Daň z obratu za rok 1941	1941	10
136	Daň z obratu za rok 1942	1942	10
137	Daň z obratu za rok 1943	1943	10
138	Daň z obratu za rok 1944	1944	10
139	Činžovní daň, po znárodnění	1950	10

B. ÚČETNÍ MATERIÁL

I. Účetní knihy

Inv.č.	Obsah	Čas. rozsah	Karton
140	Účetní deník, mj. účet dodavatelů, účet odběratelů, účet stavební, účet tiskopisů	1872 - 1875	
141	Nedobytné pohledávky	1906 - 1930	
142	Deník ječmene, mj. záznamy o skladu ječmene, záznamy o dlužnících	1912 - 1936	
143	Saldokonto	1916 - 1922	
144	Šrotovnice, záznamy o skladu šrotu	1929 - 1933	
145	Saldokonto	1930 - 1941	
146	Pomocná kniha účetní, mj. daň z obrátu, záznamy o spotřebě ledu, korku, lahví	1934 - 1944	
147	Kniha dlužníků	1935	
148	Deník ječmene, záznamy o skladu ječmene	1936 - 1945	
149	Kniha dlužníků	1937	
150	Kniha dlužníků	1938	
151	Šrotovnice, záznamy o skladu šrotu	1939 - 1942	
152	Bilanční kniha, bilance, majetek, mj. budovy, bankovní účty, provoz kanceláře, osobní auta, lahve, vagony	1940	
153	Hlavní kniha účetní pro období 1940 - 41 a 1944 - 45, bilance, majetek, mj. budovy, bankovní účty, provoz kanceláře, osobní auta, lahve, vagony	1940 - 1945	
154	Bilanční kniha, bilance surovin	1940 - 1945	
155	Saldokonto, záznamy o dlužnících a prodaném pivu	1942 - 1945	

Inv.č.	Obsah	Čas. rozsah	Karton
156	Knih příjmů, příjmy za zboží, pronájmy a služby	1945 - 1947	

II. Účetní spisy

157	Bilance 1935	1935	10
158	Bilance 1936	1936	10
159	Bilance 1936 – 1937	1936 - 1937	10
160	Bilance 1937 – 1938	1937 - 1938	10
161	Bilance 1939	1939	10
162	Bilance 1940	1940	10
163	Bilance 1943 – 1944	1943 - 1944	10
164	Jednací zpráva, účetní závěrka k období 1. 10. 1943 – 30. 9. 1944	1945	11
165	Účetní závěrka k období 1. 10. 1944 – 30. 6. 1945	1945	11
166	Účetní závěrka k období 1. 10. 1944 – 30. 9. 1945	1945	11
167	Bilance a přílohy	1945 -1946	11
168	Účetní závěrka k období 1. 10. 1945 – 31. 12. 1946	1946	11
169	Účetní závěrka 1947 vč. rozvahy a výsledovky	1947	11
170	Podpůrný fond	1947 - 1950	11
171	Vyúčtování národní správy pro období 1. 7. 1945 – 31. 12. 1946	1948 - 1950	11
172	Účetní závěrka za rok 1948	1948 - 1950	11

Inv.č.	Obsah	Čas. rozsah	Karton
173	Rozpočet finančního majetku	1949	11
174	Výsledné kalkulace	1950, 1955	11

C. MAPY A PLÁNY

175	<p>Stavební plány pivovaru v Jeseníku, řezy fasády</p> <p>Project zur Reconstruction einer Bier-Brauerei auf 50 hl Sud für Herrn Jul. Lichtwitz in Friewaldau</p> <p>1900, Štěpánov u Olomouce, -, 1:100, modrotisk kolorovaný, 64 x 55 cm, 1 ks, nepoškozeno</p>	1900	
176	<p>Stavební plány pivovaru v Jeseníku, řezy fasády</p> <p>Project zur Reconstruction der Bier-Brauerei auf 50 hl Sud für Herrn J. Lichtwitz in Friewaldau</p> <p>1900, Jeseník, Joh. Präger, 1:100, rukopis kolorovaný na pauzovacím papíře, 59 x 69 cm, 1 ks, nepoškozeno</p>	1900	
177	<p>Situační plán části obce Jeseník</p> <p>Situations-Plan über die Gp. Nr. 1840 und 1842 in der Gemeinde Friewaldau</p> <p>1920, Jeseník, -, 1:2880, rukopis kolorovaný na pauzovacím papíře, 21 x 34 cm, 1 ks, nepoškozeno</p>	1920	
178	<p>Stavební plány skladu pivovaru v Jeseníku, půdorys a bokorys</p> <p>Plan über die durchgeführte Renovierung der Eis- und Lagerkelleranlage der ehemaligen „Tempus –</p>	1931	

Inv.č.	Obsah	Čas. rozsah	Karton
	Brauerei“ Friewaldau 1931, Jeseník, -, 1:100, rukopis kolorovaný na pauzovacím papíře, 67 x 58 cm, 1 ks, místy propáleno		
179	Stavební plány prostor k mytí a plnění lahví pivovaru v Jeseníku, půdorys a bokorys Aufnahme der Flaschen-Füll- und Waschräume der renovierten Eis- und Lagerkelleranlage der ehemaligen „Tempus – Brauerei“ in Friewaldau 1931, Jeseník, -, 1:50, rukopis na pauzovacím papíře, 59 x 46 cm, 1 ks, nepoškozeno	1931	
180	Plán parcel v Jeseníku Parzellierungsplan 1933, Jeseník, Ferdinand Lulej, 1:1000, světlotisk kolorovaný, 30 x 27 cm, 3 ks, nepoškozeno	1933	
181	Plán pivovaru v Jeseníku, pohled z jižní strany Ansicht „Südseite“ [1933], -, Ferdinand Lulej, 1:100, rukopis na pauzovacím papíře, 39 x 25 cm, 1 ks, nepoškozeno	[1933]	
182	Plán profilu skladu pivovaru v Jeseníku Profil für den neuen Dachstuhl über den Eiskeller- und Lagerräumen [1933], -, Ferdinand Lulej, 1:100, rukopis na pauzovacím papíře, 39 x 25 cm, 1 ks, nepoškozeno	[1933]	
183	Plán části střechy pivovaru v Jeseníku	[1933]	

Inv.č.	Obsah	Čas. rozsah	Karton
	<p>Diese Dachteil wird ganz aus neuen Materiale hergestellt</p> <p>[1933], -, Ferdinand Lulej, -, rukopis na pauzovacím papíře, 55 x 35 cm 1 ks, nepoškozeno</p>		
184	<p>Geometrický plán pozemků v Jeseníku</p> <p>Geometrický (polohopisný) plán – Geometrischer Plan</p> <p>1938, Jeseník, Ant. Liebisch, 1:1000, rukopis kolorovaný na pauzovacím papíře, 21 x 29 cm, 1 ks, nepoškozeno</p>	1938	
185	<p>Plán parcel patřících Severomoravskému pivovaru Šumperk v Jeseníku</p> <p>Parzellierungsplan d Gp. 1144, 1145, 1146, 1148, 1187, 1188, 1189, rot! Besitzer Nordm. Brauerei- und Malzfabriks A.G. Mähr. Schönberg</p> <p>[1938], Jeseník, -, 1:1000, rukopis kolorovaný na pauzovacím papíře, 51 x 63 cm, 1 ks, pomačkaný a natržený</p>	[1938]	
186	<p>Plán pozemků v Jeseníku</p> <p>Friewaldau Bl. 20</p> <p>[1938], -, -, 1:1000, rukopis kolorovaný na pauzovacím papíře, 21 x 34 cm, 1 ks, nepoškozeno</p>	[1938]	
187	<p>Plán parcel v Jeseníku</p> <p>(bez názvu)</p> <p>-, -, -, 1:1000, rukopis kolorovaný na pauzovacím</p>	[1938]	

Inv.č.

Obsah

Čas. rozsah

Karton

papíře, 52 x 59 – 54 x 33 cm, 3 ks, pomačkaný a
velmi natržený

Příloha k inventárnímu číslu 1

Abeska Franz und Antonia /1910 – 1944/
Antel Karl und Ernestine /1923 – 1944/
Barfuss Klement /1931 – 1938/
Bartsch Franz und Marie /1930 – 1939/
Becker Franz, Finger Anna /1930 – 1937/
Beer Oswald und Josefa /1937/
Biehal Josef und Irene /1932 – 1958/
Blaschke Wilhelm und Marie /1938/
Blasinger Eduard und Emanuela /1940/
Böhm Wilhelm /1920 – 1927/
Bucher Anton und Aloisia /1932 – 1937/
Czerny Helma /1938 – 1939/
Daška Ladislav und Marie /1933 – 1943/
Deutschvölkischer Turnverein in Meedl /1933 – 1937/
Doležel Rudolf und Wilhelmine /1933 – 1937/
Drexler Alois /1937 – 1938/
Drexler Hedwig + plánek (1 ks) /1938/
Einaigl Friedrich und Martha /1909 – 1958/
Englisch Robert und Marie /1918/
Faulhammer Karl /1933 – 1943/
Fels Johann und Wanda /1938 – 1941/
Ferst Franz und Marie /1931 – 1942/
Fial August + plánek (1 ks) /1940/
Förster Franz und Marie /1937 – 1944/

Frank Franz und Marie /1933/
Friewaldauer Mittelschulverein /1935/
Fuchs Dominik und Emilie /1937/
Gerischer Julius /1936 – 1944/
Giessl Stefanie /1935 – 1942/
Gokorsch Otto und Flora /1937/
Goldensteiner Braucomunität /1934/
Göttinger Karl /1938/
Gottlob Emilie /1933 – 1938/
Grimme Emil und Marie /1933 – 1935/
Grohmann Josef und Julie /1941/
Gromes Rudolf und Anna /1932 – 1944/
Hansmann Leo und Margarethe /1934 – 1937/
Harbich Karl /1930 – 1934/
Heidenreich Marie /1938/
Heim- und Grundverwertungsgenossenschaft „Erholungsheim Winkelsdorf“ /1925 – 1929/
Heisig Alfred und Hermine /1932 – 1938/
Hettmer Rudolf und Marie /1932 – 1942/
Hirsch Ferdinand und Rosa /1934 – 1941/
Hloch Josefina /1932 – 1940/
Hoffmann Alfred und Melanie /1934 – 1935/
Hoffmann Franz /1931/
Holexa Johann und Emma /1937 – 1938/
Hönig Ida, Wollak Olga, Wagner Berta /1924/
Hönig Karl /1937/

Hopp Amalie, Rudisch Hermine + plánek (1 ks) /1938/
Huppert Adolf und Frieda /1938/
Jackwerth Emil und Anna / 1938/
Janů Anton und Ottilie /1934 – 1938/
Janů Emil /1934 – 1938/
Jurenka Franz Ignaz /1934/
Kašpar Marie /1934 – 1935/
Kiffe Isidor und Emma /1935/
Knappek Karl und Theresia /1934 – 1943/
Köberle Adolf /1940 – 1958/
Kočiš Erwin und Frieda /1938/
Kolumek Josef /1932 – 1933/
Kosch Moritz /1935 – 1940/
Kosma Adolf und Agathe + plánek (1 ks) /1937/
Kretschmer Hugo und Elsa /1932 – 1940/
Kretschmer Karl und Margarethe /1938/
Kriegisch Anton /1935/
Kristek Anton und Anna /1933 – 1936/
Krmela Adolf und Amalia /1934 – 1941/
Krobot Hubert /1937 – 1943/
Kromp August /1934/
Kubiček Karl und Anna /1935/
Küffel Josef und Sophie /1936/
Kücha Anna, Lipsky Josef /1935/
Kupka Heinrich /1933 – 1937/
Kutcher Aloisia /1937/

Kytka Bruno /1935/
Langer Franz und Alberta /1933 – 1945/
Langer Josef und Anna /1932 – 1933/
Langer Rudolf und Augusta /1934 – 1935/
Leitů Franz /1937/
Lerch Franz /1933/
Liepold Friedrich und Stefanie /1932 – 1942/
Lichtblau Johann und Friederike /1934 – 1938/
Lindner Filomena /1925 – 1940/
Löffler Adolf /1944/
Lorek Anton und Emma /1938/
Lukas Franz und Wanda /1934 – 1935/
Mächler Karl und Marie /1931 – 1932/
Město Šumperk /1935 – 1944/
Nitsche Gustav und Marie /1929 – 1935/
Obec Budišov nad Budišovkou /1937 – 1942/
Obec Nová Bělá /1906 – 1938/
Peter Gustav und Marie /1940 - 1943/
Plachetka Alois und Ida /1935 – 1949/
Purr Marie /1931 – 1959/
Reinold Emilie /1938/
Sedlatschek Johann jr. /1911/
Sedlatschek Marie, Knobloch Marie /1937/
Seidl Viktor /1936 – 1943/
Sellner Ernst und Berta /1934 – 1936/
Schmid Jakob und Olga /1935 – 1958/

Schmied Laurenz und Anna /1935 – 1943/
Schnirch Johann und Marie /1930 – 1934/
Schroth Alfred und Emilie /1931 – 1938/
Schroth'sche Kuranstalt in Niederlindewiese Aktiengesellschaft /1932/
Schuster Hieronymus und Marie /1929 – 1938/
Schützengesellschaft in Mähr. Schönberg /1907 – 1958/
Schwank Jiří /1932/
Schwank Berta /1933 – 1958/
Tasler Sofie /1931 – 1941/
Till Albert und Wilhelmine /1935 – 1958/
Tilz Johann /1933 – 1941/
Tögel Johann und Berta /1937/
Urban Florian und Edeltrau /1934 – 1945/
Verband Deutsche Flieger /1936/
Veriein Arbeiterheim in Bergstadt /1934 – 1943/
Verein Arbeiterheim in Domstadt /1924 – 1943/
Verein Arbeiterheim in Mähr. Schönberg /1933 – 1943/
Verein Arbeiterheim in Wiesenberg /1935 – 1941/
Vogel Stefan und Marie /1916 – 1938/
Walke Wilhelm und Emilie /1938/
Wehofer Vinzenz + plánek (2 ks) /1934 – 1942/
Zirngast Karl /1909/

Příloha k inventárnímu číslu 113

Bartsch Josef (nar. 1908)
Bartschek Hubert (nar. 1904)
Beinlich Hubert (nar. 1903)
Bidman Josef (nar. 1903)
Czastek Albert (nar. 1908)
Diwisch Ottokar (nar. 1923)
Franz Albert (nar. 1909)
Harbich Heinrich (nar. 1903)
Hermann Filip (nar. 1919)
Katzer Klement (nar. 1901)
Kolb Friedrich (nar. 1902)
Köttner Alois (nar. 1914)
Lindenthal Albert (nar. 1906)
Matzek Franz (nar. 1905)
Matzek Josef (nar. 1924)
Matzek Richard (nar. 1903)
Mikusch Karl (nar. 1909)
Neugebauer Albin (nar. 1901)
Neugebauer Erwin (nar. 1901)
Nowak Richard (nar. 1903)
Pattermann Alois (nar. 1907)
Penka Gerfried (nar. 1922)
Richter Willibald (nar. 1905)

Rotter Gustav (nar. 1905)
Schnaubelt Gustav (nar. 1903)
Schnaubelt Otto (nar. 1905)
Schroller Alois (nar. 1910)
Schwarzer Albert (nar. 1904)
Stanzel Otto (nar. 1906)
Stöhr Wilhelm (nar. 1908)
Tinz Franz (nar. 1914)
Weis Wilhelm (nar. 1914)
Weiser Josef (nar. 1902)
Weiser Walter (nar. 1924)
Wildner Franz (nar. 1902)
Winter Johann (nar. 1904)
Wolf Adolf (nar. 1912)
Zub Karl (nar. 1910)

Příloha k inventárnímu číslu 117

Boucký František (nar. 1903)

Boucká Květoslava (nar. 1929)

Dostal Vladimír (nar. 1910)

Fogl Jan (nar. 1900)

Hladík Václav (1886)

Holomek Karel (nar. 1899)

Hrbáček Alois (nar. 1908)

Hrbáčková Marie (nar. 1909)

Hučín Jan (1898)

Hybl Josef (nar. 1921)

Chudáček Josef (nar. 1912)

Jursa Cyril (nar. 1909)

Kašpar Josef (nar. 1899)

Keprt Jan (nar. 1924)

Kočírek Jaroslav (nar. 1908)

Krejčí Antonín (nar. 1905)

Kubín Daniel (nar. 1896)

Majer František (nar. 1906)

Malíšek Ladislav (nar. 1909)

Mašek Ervín (nar. 1903)

Mátych Adolf (nar. 1914)

Matys Antonín (nar. 1900)

Merta Karel (nar. 1920)

Mládek Miroslav (nar. 1917)
Nimrichter Jan (nar. 1928)
Opelíková Žofie (nar. 1898)
Pavlíček Josef (nar. 1886)
Příkopa František (nar. 1910)
Ruprich Emil (nar. 1910)
Sedláčková Milada (nar. 1929)
Schmidtová Milada (nar. 1905)
Souralová Eliška (nar. 1920)
Svozil Jan (nar. 1904)
Šimková Marie (nar. 1920)
Tvrdík Josef (nar. 1897)
Valach Šimon (nar. 1897)
Valenta Josef (nar. 1919)
Valchař Oldřich (nar. 1908)

Příloha k inventárnímu číslu 125

Glozyga Metoděj (nar. 1910)

Horčíčka Jaromír (nar. 1913)

Kořínek František (nar. 1911)

Ludvík František (1916)

Pešák Josef (1916)

Pikna Stanislav (1916)

Přikryl Bohumil (1911)

Římal František (1902)

Skřivánek Karel (1891)

Příloha k inventárnímu číslu 126

Barešová Věra (úřednice skladu piva v Šumperku)
Boučky František (soc. referent v Hanušovicích)
Drlík Miroslav (úředník v Hanušovicích)
Fogl Jan (mzdový účetní v Hanušovicích)
Hořínková Gisela (úřednice skladu piva v Šumperku)
Helarová Marie (saldokont. pivovaru)
Holomek Karel (vedoucí expedice piva v Hanušovicích)
Hrbáček Alois (vedoucí skladu piva ve Šternberku)
Hrbáčková Marie (úřednice skladu piva ve Šternberku)
Hučín Jan (skladník pivovaru v Hanušovicích)
Chudáček Josef (sládek pivovaru v Hanušovicích)
Jursa Cyril (vedoucí skladu piva v Žulové)
Kašpar Josef (vedoucí skladu piva v Šumperku)
Kepřt Jan (úředník sklad. účtárny v Hanušovicích)
Kuběnková Marie (praktikantka pivovaru v Hanušovicích)
Kubín Daniel (exped. skladu piva v Šumperku)
Majer František (garážmistr v Šumperku)
Malíšek Ladislav (vedoucí skladu piva v Jeseníku)
Mašek Ervín (ředitel pivovaru v Hanušovicích)
Matys Antonín (sklepmistr v Hanušovicích)
Merta Karel (pokladník a sklad. účetní v Hanušovicích)
Mládek Miroslav (provozní účetní v Hanušovicích)
Nimrichter Jan (úředník vedoucí bankovní styk v Hanušovicích)

Opluštil Emil (spilečný v Hanušovicích)
Pavlíček Josef (spilečný v Hanušovicích)
Pospíšil Jaroslav (normovač práce v Hanušovicích)
Potěšilová Ludmila (úředník skladu piva v Šumperku)
Příkopa František (vrchní účetní v Hanušovicích)
Ruprich Emil (strojmistr v Hanušovicích)
Schmidtová Milada (úřednice pivovaru v Hanušovicích)
Šrámková Květa (úřednice pivovaru v Hanušovicích)
Tvrdík Josef (podsládek pivovaru v Hanušovicích)
Valach Šimon (vedoucí skladu piva v Rýmařově)
Valenta Josef (vedoucí skladu piva v Králíkách)
Valchař Oldřich (vedoucí stáčírny piva v Hanušovicích)
Zakopal Josef (úředník skladu piva v Jeseníku)

Rejstřík osob**A**

Anderla, Leo, vedoucí pobočky v Novém Jičíně	5
Andreas, hostinský	16

B

Berka, hostinský	16
------------------	----

K

Klein, Franz, pronajímatel prostor pivovaru v Loučné nad Desnou	15
Klein, Friedich, pronajímatel prostor pivovaru v Loučné nad Desnou	15
Krčovi, prodejci domu odkoupeného pivovarem	45
Kubelka, Adolf, majitel pivovaru Adolfa Kubelky ve Šternberku	55
Kubelkovi, původní majitelé pivovaru ve Šternberku a majitelé nemovitostí tamtéž	56
Kubitschek, hostinský	16

L

Liebisch, Anton, projektant	184
Lichtwitz, Julius, původní majitel pivovaru v Jeseníku	175, 176
Lulei, Ferdinand, projektant	180, 181, 182, 183

M

Mašek, Ervín, národní správce (1945 – 1948) a ředitel pivovaru v Hanušovicích (1948 – 1963)	121
---	-----

P

Peschel, hostinský	16
--------------------	----

Pilař, hostinský	16
Präger, Johann, projektant	176
R	
Riediger, hostinský	16
U	
Ulrich, Eduard, nájemník prostor pivovaru v Loučné nad Desnou, majitel pivovaru v Třemešku	15
W	
Wlach, Anton, majitel pivovaru Antona Wlacha v Šumperku	46

Rejstřík míst**A**

Albrechtice, okr. Bruntál	2
---------------------------	---

B

Branná, okr. Šumperk	1
----------------------	---

Bruntál	20
---------	----

Budišov nad Budišovkou, okr. Opava	1
------------------------------------	---

D

Domašov u Šternberka, okr. Olomouc	1
------------------------------------	---

H

Hanušovice, okr. Šumperk	6, 8, 10, 14, 30, 31, 38, 40, 42, 43, 45, 49, 70, 71, 80, 84, 85, 86, 90, 92, 99, 100, 102, 103
--------------------------	--

Horní Město, okr. Bruntál	1
---------------------------	---

J

Jeseník	1, 8, 28, 54, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182,
---------	---

183, 184,
185, 186,
187

K

Kouty nad Desnou, okr. Šumperk 1

L

Lipová – lázně, okr. Jeseník 1

Litovel, okr. Olomouc 8

Loučná nad Desnou, okr. Šumperk 1, 15

M

Medlov, okr. Olomouc 1

Moravská Třebová, okr. Svitavy 27

N

Nová Bělá, okr. Frýdek Místek 1

Nový Jičín 5, 18

P

Plechý, okr. Šumperk 16

Přerov 12, 13, 89

R

Ruda nad Moravou, okr. Šumperk 37

Rýmařov, okr. Bruntál 8, 28, 104

S

Svitavy 21

Š

Štěpánov u Olomouce, okr. Olomouc	175
Šternberk, okr. Olomouc	34, 55, 56, 57, 58
Šumperk	1, 11, 19, 30, 33, 36, 39, 42, 46, 49, 50, 55, 57, 58, 97, 101, 185

T

Třemešek, okr. Šumperk	98
------------------------	----

V

Vsetín	91
--------	----

Z

Zlaté Hory, okr. Jeseník	3
--------------------------	---

Ž

Žulová, okr. Jeseník	28
----------------------	----

Rejstřík objektů**B**

Brauerei Wiesenberg 15

Č

ČSAD 47

D

Deutschvölkischer Turnverein in Meedl 1

F

Fond národní obnovy v Praze 35

Friewaldauer Mittelschulverein 1

G

Goldensteiner Braucomunität 1

H

Hanácké pivovary, n. p. 12, 13

Heim- und Grundverwertungsgenossenschaft „Erholungsheim

Winkelsdorf“ 1

J

Jednota, spotřební družstvo Rýmařov 104

L

Lesní závod Hanušovice 38

M

Maschinenbau, G.m.b.H. Zwittau 21

Město Šumperk	1
Městské lázně Šumperk	46
Ministerstvo výživy	72
Místní národní výbor Šumperk	50
Moravsko-ostravský pivovar	18
N	
Národní pozemkový fond	35
O	
Obec Budišov nad Budišovkou	1
Obec Nová Bělá	1
P	
Pivovar Adolfa Kubelky ve Šternberku	55
Pivovar Tempus v Jeseníku	51, 178, 179
S	
Severomoravské pivovary, národní správa	8
Severomoravské pivovary, národní podnik Litovel, pivovar Hanušovice	8
Schroth'sche Kuranstalt in Niederlindewiese Aktiengesellschaft	1
Schützengesellschaft in Mähr. Schönberg	1
Správa lesního hospodářství Ruda nad Moravou	37
Státní dráhy	47
Státní statek Hanušovice	40
V	
Verband Deutsche Flieger	1
Veriein Arbeiterheim in Bergstadt	1
Verein Arbeiterheim in DomstadtI	1

Inventární čísla

Verein Arbeiterheim in Mähr. Schönberg	1
Verein Arbeiterheim in Wiesenberg	1

Rejstřík věcný**A**

afilace	33, 58
akcionáři	7
auta - osobní	152, 153

B

bednárna	13
bilance	152, 153, 157, 158, 159, 160, 161, 163, 167
bilance surovin	154
budovy	54, 152, 153

Č

čerpadlo - benzínové	97
čištění	83, 94

D

daň – činžovní	139
daň z obratu	128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 146
delimitace	34
deník ječmene	142, 148

deník – účetní	140
dividenda	35
dluhy	32
dlužníci	1, 142, 146, 149, 150, 155
dodavatelé	140
domy - zkonfiskované	30
doprava	105
dotazníky	125
dotazníky - osobní	117
dražba	51
dům - rodinný	45
E	82
efektivnost výroby	49
elaborát	51
exekuce	
F	
fond - bytový	36
fond národní obnovy	35
fond – národní pozemkový	35
fond – podpůrný	170
H	
havárie	86
hospodárnost výroby	74
hospodaření	87, 88, 92
I	

inventář	22, 23
inventura	42
investice	59
J	
jednotka - bytová	57
jmenování	121
K	
kalkulace - výsledné	174
kanalizace	47
kniha - bilanční	152, 154
kniha dlužníků	147, 149, 150
kniha - obchodní	9
kniha - pozemková	17
kniha příjmů	156
kniha – účetní hlavní	153
kniha – účetní pomocná	146
knížky - pracovní	113
kolaudace	51
koncese	16, 27
koncesionář	16
konfiskace	26, 28
kontrola	63
kontrola – biologická	77
kontrola – finančně-hospodářská	81
kontrola – technická	77
kontrola – technologická	95
korek	146
kuchyně - závodní	98

kvalita piva	104
L	
lahve	146, 152, 153
led	146
lesy	37
listy - mzdové	108, 109, 110, 111
listy - pověřovací	121
louka	39
M	
majetek	32, 56, 152, 153
majetek – finanční	173
majetek – konfiskovaný	23, 25
majetek – nemovitý	17, 23, 34
měření	89, 91
moc – plná	121
myčka	101
mzdy	120, 124
N	
nádrž – požární	47
nafta	86
název	8
nemovitosti	52, 56
O	
odběratelé	140

opravy	41, 101
P	
parcely – lesní	38
partner – obchodní	4
pastviny	40
pivo	2, 11, 19, 42, 62, 66, 97, 104, 155
pivovar	1, 5, 6, 8, 10, 12, 13, 14, 18, 31, 33, 38, 51, 55, 57, 58, 70, 71, 76, 81, 84, 85, 89, 91, 92, 99, 102, 103, 175, 176, 178, 179, 181, 182, 183, 185
plán – finanční	60
plán – investiční	59
plán parcel	180, 185, 186, 187
plán péče o jakost	69
plán prodeje	68
plán profilu	182
plán – prováděcí	61, 64, 65
plán – situační	177

plán výroby	67, 68
plán výstavu piva	62, 66
plány – geometrické	33, 58, 184
plány – stavební	175, 176, 178, 179, 181, 183
platy	107, 119, 120, 125, 126
plnění lahví	179
plnění plánu	63
pobočka	5, 22
podnik – národní	8, 12, 13
podstata – majetková	31
pohledávky	32
pohledávky – nedobytné	141
popisy práce	118
posudky – statické	99
potrubí	46
povolení – stavební	3, 52
pozemky	28, 43, 52, 56, 184
pozemky – přidělené	29
pracovníci	14
pracovníci – vedoucí	119
práva – vodní	47, 48
pronájem	11, 156
prostory – sklepní	20
prostory – skladovací	99
prostředí – životní	70
prověrka	82, 87

provoz kanceláře	152, 153
průmysl – pivovarnický	26
předpis úhrad	29
příjmy	156
příloha – bilanční	32, 167
R	
rekonstrukce	57, 101, 102, 103
revize	71, 72, 76, 80, 81, 88
rozpočet	124, 173
rozhoda	169
rybník	46, 48, 49, 50
rybník – pivovarský	47
Ř	
řád – požární	12, 13
řád – provozní	114
řízení – exekuční	1
S	
saldokonto	143, 145, 155
sezam – výplatní	106
schéma – organizační	118
sklad	11, 19, 51, 57, 97, 178, 182
sklad ječmene	142, 148

sklad šrotu	144, 151
sklep – ležákový	85
slad	90, 105
sladovna	12, 33, 55, 57, 58, 71
služby	156
smlouva – kupní	55
smlouva – nájemní	15, 18, 20, 21
smlouva – závodní	10
spilka	102
spotřeba surovin	93
spotřeba vody	87
správa – národní	8, 86
stáčírna	2, 3, 54, 100, 101
stanovy	6
stížnost	104
stolárna	13
stroje	41
střecha	183
sudy – přepravní	105
suroviny	78, 93, 154
Š	
šetření	84
šetření – laboratorní	96
škody	41
šrotovnice	144, 151
štolování	53

T

tabulky – mzdové 112, 115

U

účet – bankovní 152, 153

účet – mzdový 122, 123

účet – stavební 140

účet tiskopisů 140

uhlí 44

úkol – investiční 83

úpis – dlužní 1

úředníci 106, 107,
126

V

vagony 105, 152,
153

velkokuchyně 53

věřitelé 1

vody – odpadní 83, 89, 91,
94

vykládka vagonů 105

výměr – konfiskační 24

výroba 74, 79, 82

výroba – hrubá 75

výroba sladu 90

výsledovka 169

výstavba 100

vyúčtování 171

Z

zahrádkáři	43
zaměstnanci	116, 117, 127
zaměstnanci – vedoucí	125
zařazení – platové	116
zařízení	23, 41
závazek – socialistický	14
závazky	35
závěrka – účetní	164, 165, 166, 168, 169, 172
závod	12, 13
zdražení	105
zkoušky – modelové	94
zpráva – jednacích	164
zpráva – revizní	72, 73, 77
zpráva – výroční	4

Závěr

Zpracovávala jsem fond Severomoravského pivovaru a sladovny, a.s. Šumperk jako svou bakalářskou práci.

Rozsahem odpovídá fond 1,9 bm archivního materiálu. Dochované písemnosti jsou napsány česky a německy s žádnou výraznou převahou jednoho z těchto jazyků. Objevují se i dokumenty dvojjazyčné.

Fond sestává jak z aktového materiálu, tak z knih a plánů. Z celkových 11 kartonů spisů lze v posledním z nich najít i malou sbírku několika stavebních a pozemkových plánů.

Většinu fondu tvoří účetní materiál, spisy o majetku, zaměstnancích, dlužnících a věřitelích. I oblast plánování, výroby a daní je dostatečně zastoupena. Nejméně obsáhlá zůstala jen kategorie obchodních materiálů čítající pouhé dvě položky. Především akta o majetkových záležitostech, dlužích a zaměstnancích jsou velmi zajímavým zdrojem informací o osudech lidí spjatých s pivovarem. Kategorie výroby pak přináší přehled o ekologickém působení pivovaru na své okolí, stejně jako uskutečněné i nerealizované návrhy na technologické a stavební zdokonalování podniku.

Závěr mé práce doplňují přílohy zahrnující několik jmenných seznamů vztahujících se k některým inventárním číslům, rejstříky a závěrečné administrativní kroky spojené s pořádáním a inventarizací archivního fondu.

Práce na tomto firemním fondu mi umožnila nahlédnout do činnosti archivu i z jiné než jen badatelské perspektivy a přiblížila mi teorii inventarizace archiválií příležitostí provést ji v praxi.

ANOTACE

Jméno a příjmení	Alexandra Conearic
Katedra	Historie
Vedoucí práce	PhDr. Karel Chobot
Rok obhajoby	2011

Název práce	Severomoravský pivovar a sladovna, a.s. Šumperk (1872) 1906 – 1958 (1985)
Název práce v angličtině	North Moravian brewery and malt house, Corp. Šumperk (1872) 1906 – 1958 (1985)
Anotace práce	Cílem této bakalářské práce bylo uspořádání archivního fondu Severomoravský pivovar a sladovna, a.s. Šumperk a vytvoření inventáře k tomuto fondu jakožto archivní pomůcky pro účely Zemského archivu v Opavě - pobočka Olomouc
Klíčová slova	Archivní fond Inventář Severomoravský pivovar a sladovna, a.s. Šumperk Pivovar

	<p>Šumperk</p> <p>Hanušovice</p> <p>Spisový materiál</p>
--	--

Anotace práce v angličtině	The aim of this thesis was to organize the archive collection of the North Moravian brewery and malt house, Corp. Šumperk and create an inventory to this collection as a finding aid for the purposes of the Regional Archives in Oprava - branch office in Olomouc.
Klíčová slova v angličtině	<p>Archive collection</p> <p>Inventory</p> <p>North Moravian brewery and malt house, Corp. Šumperk</p> <p>Brewery</p> <p>Šumperk</p> <p>Hanušovice</p> <p>File content</p>
Rozsah práce	81
Jazyk práce	Česky

Název fondu: Severomoravský pivovar a sladovna, a.s. Šumperk

Značka fondu: SmPS Šumperk

Časové rozmezí: (1872) 1906 – 1958 (1985)

Počet evidenčních jednotek: 45 (11 kartonů, 4 fascikly, 17 knih, 13 plánů)

Počet inventárních jednotek: 187

Rozsah v bm: 1,9

Stav ke dni: 1. 5. 2011

Fond zpracoval: Alexandra Conearic

Pomůcku sestavil: Alexandra Conearic

Počet stran: 81

Inventář schválil: PhDr. Karel Müller

PŘÍLOHY:

Zápis

o vnitřní skartaci ve fondu: Severomoravský pivovar a sladovna, a.s. Šumperk,

č. NAD: 1893

Při pořádání archivního fondu Severomoravský pivovar a sladovna, a.s. Šumperk, č. NAD: 1893, časový rozsah (1872) 1906 – 1958 (1985), byla provedena vnitřní skartace, resp. přehodnocení dokumentární hodnoty archiválií. Jako historicky bezcenné bylo vyloučeno 0,7 bm materiálu. Jednalo se převážně o materiál bez historické a dokumentární hodnoty a dokumenty duplicitní včetně mzdových listů svázaných do několika knih z let 1930 – 1955.

Vnitřní skartaci provedla Alexandra Conearic, studentka oboru archivnictví, Univerzita Palackého v Olomouci.

Kontrolu vnitřní skartace provedla Mgr. Milena Kallerová.

V Olomouci dne 1. 5. 2011

Záznam o vnitřní změně v evidenci NAD

Typ vnitřní změny

- **obecná**
pořádání a inventarizace archivního souboru
přemanipulace apod.

- **vnitřní úbytek**
 - části archivního souboru (zničením, nedohledáním, vnitřní skartací)
 - celého archivního souboru (zničením, přehodnocením významu)
 - celého archivního souboru nedohledáním

- **vnitřní přesun**
 - části archivního souboru do jiného souboru
 - části archivního souboru se vznikem nového souboru
 - celého archivního souboru do jiného souboru

- **vnitřní přírůstek**
 - části archivního souboru (dohledáním)
 - celého archivního souboru (dohledáním)

Vybranou položku označte!

Číslo evidenčního listu NAD: 1893

Číslo evidenčního listu NAD:

(obě čísla vyplňte jen při přesunu z jednoho archivního souboru do jiného)

Název fondu: Severomoravský pivovar a sladovna, a.s. Šumperk

(při přesunu z jednoho archivního souboru do jiného nebo při vzniku nového uvést oba názvy)

Metráž vnitřní změny:

nezpracovaná

zpracovaná

z toho inventarizovaná

0,0 bm

1,9 bm

1,9 bm

Časový rozsah: (1872) 1906 – 1958 (1985)

Číslo jednací:

Záznam o lokaci: 6. patro, sekce B, regál 34

(v případě, že vzniká nový fond nebo dojde ke změně v místě uložení)

Datum a podpis správce fondu: 1. 5. 2011

Evidenční jednotky

Typ	Počet/kategorie			Časový rozsah
	N	Z	I	
Listiny do r. 1526 po r. 1526				
Úřední knihy a rukopisy	17	17		1872 - 1947
úřední knihy	17	17		1872 - 1947
rukopisy				
Podací protokoly				
Indexy, elenchy, repertáře indexy elenchy repertáře				
Kartotéky				
Typáře pečetidla razítka				
Kartony	11	11		1893 - 1985
Fascikly (jen pro zprac. mat.)	4	4		1928 - [1959]
Mapy, plány, grafické listy mapy plány, výkresy grafické listy, kresby	13	13		1900 - [1938]
	13	13		1900 - [1938]
Foto, alba, svitkové filmy fotografie diapozitiv				

negativ (skleněný)		
alba		
svitkový film (pozitiv)		
svitkový film (negativ)		
mikrofiš, mikrofilm		
Filmy		
filmový pás (pozitiv)		
filmový pás (negativ)		
audiovizuální záznamy		
Zvukové záznamy		
mg.pásky, audiokazety		
gramofonové desky		
jiné		
Balíky		
balíky		
pořadače		
Digitální dokumenty		
Jiné		

Poznámka (bližší údaje vztahující se k vnitřní změně):

Ad 5. Značka: SmPS Šumperk

Ad 17 a. Úplnost: neúplný

Ad 17 b. Fyzický stav: poškozen

Ad 17 c. Charakter poškození: potrhané plány

Ad 24. Tematický popis:

Ad 25. Vnitřní změny: Fond v roce 2011 zpracovala Alexandra Conearic jako svou bakalářskou práci.

Ad (č. rubriky listu NAD, v kterém bude provedeno doplnění nebo změna): - text doplňku nebo změny

Záznam o vnitřní změně v evidenci NAD

Typ vnitřní změny

- **obecná**
pořádání a inventarizace archivního souboru
přemanipulace apod.

- **vnitřní úbytek**
 - části archivního souboru (zničením, nedohledáním, vnitřní skartací)
 - celého archivního souboru (zničením, přehodnocením významu)
 - celého archivního souboru nedohledáním

- **vnitřní přesun**
 - části archivního souboru do jiného souboru
 - části archivního souboru se vznikem nového souboru
 - celého archivního souboru do jiného souboru

- **vnitřní přírůstek**
 - části archivního souboru (dohledáním)
 - celého archivního souboru (dohledáním)

Vybranou položku označte!

Číslo evidenčního listu NAD: 1893

Číslo evidenčního listu NAD: 1891

(obě čísla vyplňte jen při přesunu z jednoho archivního souboru do jiného)

Název fondu: Severomoravský pivovar a sladovna, a.s. Šumperk

První moravský akciový pivovar se sladovnou Přerov

(při přesunu z jednoho archivního souboru do jiného nebo při vzniku nového uvést oba názvy)

Metráž vnitřní změny:

nezpracovaná

zpracovaná

z toho inventarizovaná

0,05 bm

0,0 bm

0,0 bm

Časový rozsah: [1929 - 1930]

Číslo jednací:

Záznam o lokaci: z 6. patra, sekce B, regál 34 do 6. patra, sekce B, regál 31

(v případě, že vzniká nový fond nebo dojde ke změně v místě uložení)

Datum a podpis správce fondu: 1. 5. 2011

Evidenční jednotky

Typ	Počet/kategorie			Časový rozsah
	N	Z	I	
Listiny do r. 1526 po r. 1526				
Úřední knihy a rukopisy úřední knihy rukopisy				
Podací protokoly				
Indexy, elenchy, repertáře indexy elenchy repertáře				
Kartotéky				
Typáře pečetidla razítka				
Kartony				
Fascikly (jen pro zprac. mat.)				
Mapy, plány, grafické listy mapy plány, výkresy grafické listy, kresby				
Foto, alba, svitkové filmy fotografie diapozitiv	53			[1929 - 1930]

negativ alba svitkový film (pozitiv) svitkový film (negativ) mikrofiš, mikrofilm	53 (skleněný)	[1929 - 1930]
Filmy filmový pás (pozitiv) filmový pás (negativ) audiovizuální záznamy		
Zvukové záznamy mg.pásky, audiokazety gramofonové desky jiné		
Balíky balíky pořadače		
Digitální dokumenty		
Jiné		

Poznámka (bližší údaje vztahující se k vnitřní změně):

Ad (č. rubriky listu NAD, v kterém bude provedeno doplnění nebo změna): - text doplňku nebo změny

V Olomouci 1. 5. 2011

Č.j.:

PROTOKOL O SCHVÁLENÍ ARCHIVNÍ POMŮCKY

Číslo listu NAD: **1893** Číslo pomůcky

Návrh tiráže

Název fondu: Severomoravský pivovar a sladovna, a.s. Šumperk

Značka fondu: SmPS Šumperk

Časové rozmezí: (1872) 1906 – 1958 (1985)

Počet evidenčních jednotek: 45 (11 kartonů, 4 fascikly, 17 knih, 13 plánů)

Počet inventárních jednotek: 187

Rozsah v bm: 1,9 bm

Stav ke dni: 1. 5. 2011

Fond zpracoval: Alexandr Conearic

Pomůcku sestavil: Alexandra Conearic

Počet stran: 81

Inventář schválil: **PhDr. Karel Müller**

Příloha: Zápis o vnitřní skartaci z 1. 5. 2011

Pomůcku posoudili: Mgr. Milena Kallerová

Pomůcku schválil: PhDr. Karel Müller

Vedoucí II. oddělení: